

**MAZURSKA PRACOWNIA ARCHEOLOGICZNA RUDKA
IZABELA MELLIN - WYCZÓŁKOWSKA
MARIUSZ WYCZÓŁKOWSKI**

**PISZ, ul. KOPERNIKA
dz. 1422
Badania sondażowo-rozpoznawcze
reliktów bramy zamku
st. IV**

KĘTRZYN 2017

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

PRZEDMIOT BADAŃ:

Sondażowo-rozpoznawcze badania archeologiczne reliktyw bramy zamku piskiego wykonane zostały do inwestycji budowy parkingu, przy ul. Kopernika w Pisz, na działce nr. 1422.

Planowana inwestycja budowy parkingu przy ul. Kopernika zlokalizowana jest w obszarze zabytkowego układu urbanistycznego miasta Pisz, wpisanego do rejestru zabytków decyzją KL WKZ 534/75/d/80 oraz w rejonie ruin zamku gotyckiego wpisanego do rejestru zabytków pod nr. A-473 oraz jako stanowisko archeologiczne na obszarze AZP 27-74 st. IV/4.

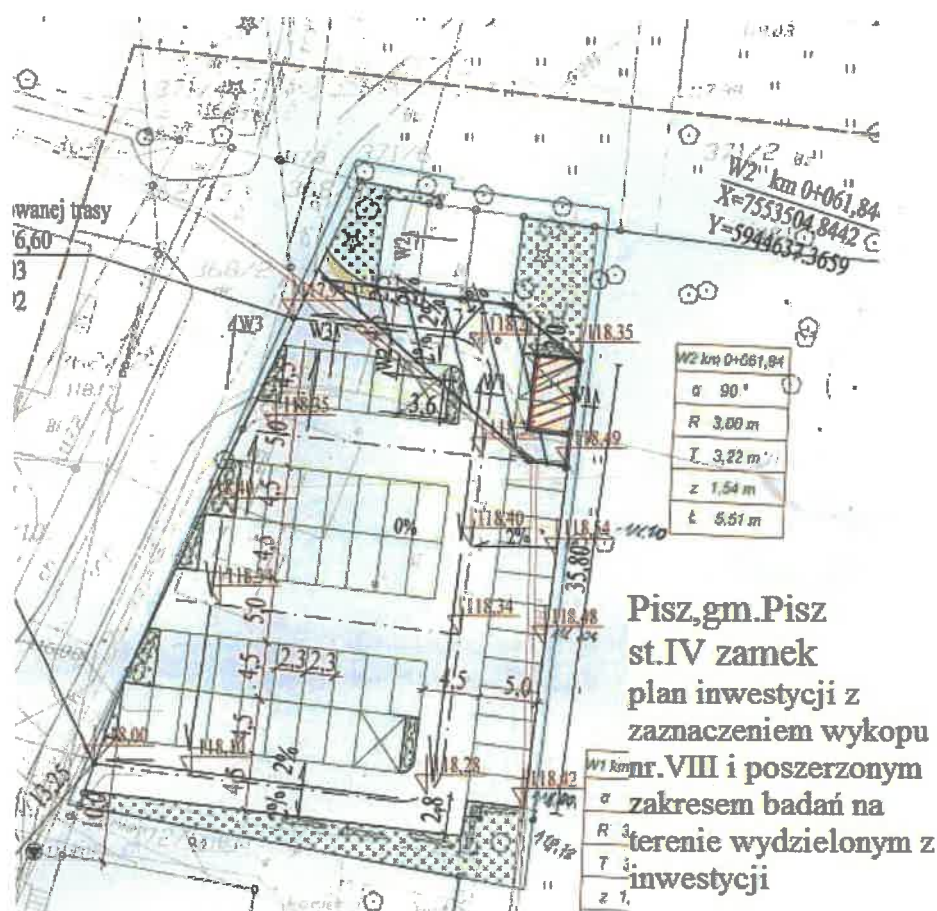
Zgodnie do decyzji W-MWKZ, delegatura w Elku, nr. 28/2017 z dnia 14.04.2017 r. oraz pozwolenia na przeprowadzenie badań nr. 319/2017 z dnia 20.07.2017, do projektowanej inwestycji wykonane zostały badania sondażowo-rozpoznawcze. Pozwolenie na badania obejmowało wykonanie badań rozpoznawczych i prowadzenie nadzoru archeologicznego do budowy parkingu. W wyniku odsłonięcia reliktyw architektury bramy zamku, inwestycja budowy parkingu została wstrzymana. Zgodnie z zalecaniami pokontrolnymi z dnia 01.08.2017r. i decyzją W-MWKZ, delegatura w Elku nr. 72/2017 z dnia 03.08.2017 roku zalecono rozszerzenie zakresu badań o teren wydzielony z inwestycji, celem rozpoznania dalszego przebiegu odkrytych reliktyw architektury, zgodnie z nowo wydanym pozwoleniem na kontynuację badań, nr. 371/2017 z dnia 21.08.2017

W rozszerzonym zakresie badań zaplanowano wykonanie rozpoznania przebiegu odkrytych reliktyw architektury - mury szyi bramy zamku, w kontynuacji odkrytych wcześniej fragmentów w trakcie prowadzonej inwestycji budowy parkingu.

W zakresie prac przewidziano odsłonięcie korony murów celem ucytelnienia ich przebiegu i oceny stanu ich zachowania.

W trakcie prowadzonych badań archeologicznych wykonana została dokumentacja opisowa, rysunkowa, fotograficzna oraz pomiary geodezyjne.

miejscowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
 stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
 inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
 kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
 Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

Lokalizacja wykopu nr VIII na planie inwestycji

W/w badania archeologiczne, przeprowadzone zostały zgodnie z programem badań i pozwoleniem W-MWKZ w Olsztynie, Delegatura w Ełku nr 371/2017 z dnia 21.08.2017 r., na zlecenie Gminy Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz

Badania przeprowadzone zostały przez mgr Izabelę Mellin - Wyczółkowską i Mariusza Wyczółkowskiego, Mazurska Pracownia Archeologiczna RUDKA, 11-400 Kętrzyn, ul. Bałtycka 18

Przedstawione opracowanie wyników badań obejmuje pierwszy etap badań sondażowo-rozpoznawczych i rozszerzony zakres badań, w których odsłonięto w dostępnym do badań terenie

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

relikty architektury bramy zamku.

W nawiązaniu do badań rozpoznawczych terenu zamku przeprowadzonych w 2003 r. przez Jerzego Gulę (Archiwum WUOZw Olsztynie, delegatura w Ełku; Jerzy Gula, Badania archeologiczne prowadzone w 2003 r. na terenie zamku w Pisz, w: Z nad Pisy, nr. 12, 2003 r., s. 14-44) wykonany wykop sondażowy oznaczono kolejnym numerem wykopu: VIII.

OPIS WYNIKÓW BADAŃ

W początkowym etapie prac do inwestycji budowy parkingu, zgodnie z wytycznymi WKZ, otworzono wykop badawczy w rejonie wykopu badawczego nr. IV J. Guli z badań prowadzonych w 2003 r. W/g opisu badacza w tym miejscu odsłonięte zostały relikty bramy oraz fr-ty muru, określone jako mury szyi bramnej. Wytyczony wykop badawczy w 2017 roku znajdował się ok 2m na W od zachodniej granicy wykopu nr. 4. Brak w dokumentacji J. Guli dokładnych planów, w skali umożliwiającej dokładną lokalizację wykopu uniemożliwia ustalenie dokładnej granicy wykopu.

Wykop badawczy założono po linii wschodniej granicy inwestycji budowy parkingu, o wymiarach 5 m po osi N-S i 3 m po osi W-E.

Na powierzchni wykopu, na odcinku 3 metrów na N od profilu południowego, widoczna była nawierzchnia bruku. Bruk ułożony z kamienia polnego, częściowo obrabianego, kamienie o średnicy od 10- 25 cm. na powierzchni bruk częściowo zarośnięty trawą. Nawierzchnia bruku w złym stanie zachowania, z widocznymi licznymi naprawami polegającymi na wysypywaniu ubytków gruzem ceglanym i żużlem. W północnej części bruku widoczna krawędź bruku, zaznaczona podłużnym ułożeniem kamieni. Poza brukiem pod warstwą darni widoczna warstwa gleby humusowej z dużymi kamieniami i gruzem ceglanym.

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

Zachowany fragment nawierzchni brukowej dawnej ulicy

We wschodniej części wykopu, na ok. 0,5 -1,00 metra na W od E granicy wykopu, nawierzchnia bruku została zniszczona- można przypuszczać, iż jest to granica wykopu nr. IV z badań J. Guli. Bruk posadowiony został w zalegającej poniżej warstwie zasypiskowej, gleby gliniastej przemieszanej z piachem i glebą humusową, z zawartością, cegieł nowożytnych, gruzu ceglanego, grudek zaprawy wapiennej i cementowej, pojedynczych fragmentów ceramiki siwej i czerwonej, fragmentów kafli nowożytnych i współczesnych, fr-tów metalowych jak gwintowane śruby, nakrętki, fr-t blachy z napisem.

Na głębokości 0,30 m w części północnej wykopu i 0,80 m w części południowej, poniżej poziomu gruntu odsłonięto strop zachowanych reliktyw architektury - szyi bramnej.

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

Odsłonięte relikty szyi bramy zamku w I etapie badań sondażowo-rozpoznawczych

Pierwszy etap prac sondażowo- rozpoznawczych w zakresie badań zakładał wyeksplorowanie warstw do głębokości spągu zalegania nawarstwień kulturowych. Wyeksplorowanie nawarstwień do wymaganej głębokości na całej powierzchni wykopu nie było możliwe, ze względu na zalegające warstwy zasypiskowe o bardzo słabej spoiistości zagrażające zawaleniem profili. W obrębie obszaru wykopu badawczego stwierdzono zaleganie przeprowadzonych instalacji prawdopodobnie podłączenia wody -2 rury żeliwne o średnicy 5 cm i rura żeliwna o średnicy 10 cm. W obecnej chwili nieczynnych. Przeprowadzone instalacje, prowadzone na głębokości do 1,70m poniżej poziomu gruntu, spowodowały zniszczenia korony odkrytych reliktyw murów, a także przemieszanie istniejących warstw zasypiskowych. Tylko w nielicznych miejscach, głównie przy ścianach murów (lico ściany północnej muru południowego, w narożniku ścian muru północnego i poprzecznego od strony zachodniej) zachowała się warstwa zasypiskowa z jasnego piachu przemieszanego z warstwami piaszczystej gleby humusowej z zawartością drobnych fr-tów ceramiki średniowiecznej i nowożytnej, świadczącej o przypuszczalnym okresie zasypiania konstrukcji murów. W narożniku NW, części zachodniej pomiędzy murem północnym i południowym odkryto dwie srebrne monety datowane na początek XVI i XVII wiek. W pozostałej części wykopu stwierdzono zalegające warstwy zasypiskowe , silnie przemieszane, na podstawie występującego materiału zabytkowego datowane na wiek XIX i XX.

miejsce: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

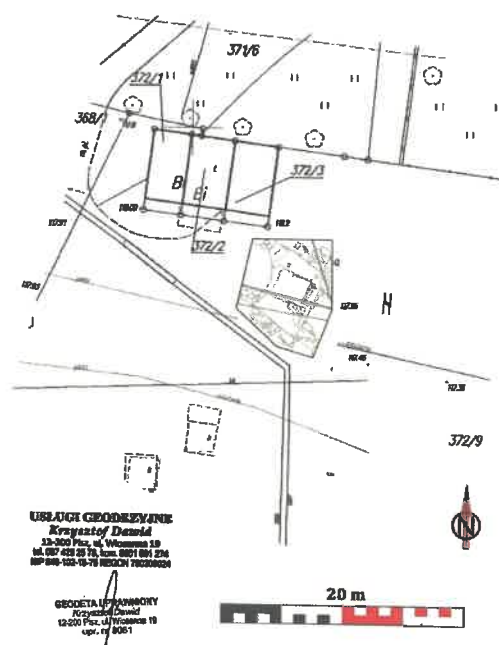

W części wschodniej wykopu wykop wyeksplorowano do głębokości 2,50 m poniżej poziomu gruntu, nie osiągając głębokości spagu zalegania nawarstwień kulturowych. Jedynie w narożniku SE wykopu, wzdłuż ściany północnej muru południowego pogłębiono wykop do głębokości 115,27 m n.p.m., osiągając poziom calca. W profilu północnym wykopu do poziomu odsłoniętego stropu muru stwierdzono zaleganie warstwy luźnego gruzu kamienno ceglanego, a w profilu południowym warstwę zasypiskową gleby gliniastej przemieszanej z piachem i glebą humusową, z zawartością, cegieł nowożytnych, gruzu ceglanego, grudek zaprawy wapiennej i cementowej, pojedynczych fragmentów ceramiki siwej i czerwonej, oraz materiału współczesnego. Przy profilu zachodnim wykopu stwierdzono kontynuację w-wy zasypiskowej. W części zachodniej, pomiędzy murem północnym i południowym stwierdzono zasypisko luźno zalegających kamieni i głazów z pozostałościami zaprawy wapiennej, gruzu ceglanego w glebie gliniastej przemieszanej piachem i glebą humusową.

W obrębie wykonanego wykopu sondażowego nie odsłonięto pełnego zasięgu murów, których kontynuacja znajduje się poza granicami wykopu.

II etap badań wykonano na obszarze wydzielonym z inwestycji budowy parkingu. Badania miały charakter badań rozpoznawczych. Głównym założeniem było przeprowadzenie rozpoznania dalszego przebiegu reliktyw muru szyi bramy zamku celem podjęcia decyzji odnośnie zachowania i uczytelnienia nowo odkrytych elementów architektury obronnej zamku w Pisz. W zakresie badań przewidziano: rozszerzenie powierzchni wykopu, powierzchniowe odsłonięcie stropu murów i uczytelnienie ich przebiegu, bez dalszej eksploracji nawarstwień. W trakcie wykonanych badań, w obrębie dostępnego terenu pomiędzy terenem garaży a przeprojektowaną granicą parkingu odsłonięto strop kontynuacji murów od strony południowej, zachodniej i północnej. W trakcie prac, w części zachodniej wykopu odsłonięto kolejny element założenia obronnego-zarys murów baszty. Eksplorację prowadzono do głębokości 116,80 m n.p.m., na której stwierdzono nadal zaleganie przemieszanych warstw zasypiskowych, datowanych na wiek XIX-XX..

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

Położenie wykopu w rozszerzonym zakresie badań na planie geodezyjnym z zaznaczeniem odkrytych relikwów architektury

Odsłonięte w wykopie relikty budowli, interpretowanej jako budynek szyi bramnej, znajdowały się na głębokości od 0,30 do 1,00 m od powierzchni gruntu. Relikty położone są na zachód od rekonstruowanego przebiegu murów zamku i biegną po linii południowy-wschód - północny-zachód. W zachodniej części odsłoniętego założenia widoczny jest w przybliżeniu półkolisty fragment murów ceglanych, który można interpretować jako relikty baszty pełniącej rolę barbakanu. W związku z koniecznością zachowania dostępu do zlokalizowanych w pobliżu garaży, w wykopie odsłonięto mniej niż połowę baszty, jednak zarys przebiegu murów był na tyle czytelny, że pozwolił zrekonstruować hipotetyczny plan założenia.

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

Odslonięte relikty muru szyi bramy zamku zakończonej basztą

Zachowane pozostałości murów wykonane były z cegieł spajanych zaprawą wapienną. W związku ze zniszczeniem korony muru trudno jednoznacznie określić jaki watek stosowano przy układaniu cegieł. Zauważalne jest jednak bardziej niedbałe układanie cegieł w wewnętrznej partii murów. W części wschodniej reliktyw szyi bramnej odsłonięto od wewnątrz budowli posadowienie południowej ściany budowli. Ceglany mur ustawiony był na ławie fundamentowej z głazów narzutowych różnych rozmiarów. Nie były one spojone żadną zaprawą, szczeliny między większymi głazami wypełniano kruszywem. Ława odsłonięta została do głębokości 115,75 m n.p.m., jej wysokość stwierdzona w wykopie, osiągnęła 0,4 m.

Szyja bramna przedzielona jest prostokątnym (poprzecznym) murem na dwie odrębne części, przez które przebiegał wjazd do zamku.

Część zachodnia, połączona z basztą ma ok. 2,5 m długości i ok. 2,3 m szerokości. Zniszczenia murów utrudniają rekonstrukcję połączenia zachodniej części szyi bramnej z basztą. Wypełnisko

miejsce: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

eksplorowano do głębokości ok. 115,50 m n.p.m. jedynie we wschodniej części, przy murze przedzielającym założenie na dwie części. Odsłonięto górne partie kamiennych ław fundamentowych pod murami ceglanymi nie osiagając calca.

Południowa część wypełniska, do głębokości ok. 116,50 m n.p.m. zniszczona była przez wkop pod nieczynną instalację. Pomiędzy murami zalegała przemieszana warstwa ciemnego szarego piasku z laminami i soczewkami jasnego piasku, z gruzem ceglanym i zaprawą wapienną. Poniżej odsłonięto kolejne nawarstwienia z cienkimi warstewkami grudek zaprawy wapiennej, które mogły zostać zdeponowane w czasie jakiś procesów budowlanych. Z procesem budowlanym (budowa bądź remont) szyi bramnej związana była trójkątna w przekroju warstwa zaprawy wapiennej z leżącej na jej stropie warstwą dużych fragmentów gruzu ceglanego. Znajdowała się ona w warstwie ciemnego piasku z ilkiem z dużą zawartością fragmentów organicznych, w tym rozłożonych fragmentów drewna. W warstwie tej znaleziono srebrny półgrosz Jana Olbrachta oraz drobne fragmenty ceramiki, w tym fragmenty ceramiki późnośredniowiecznej. Była to najniższa warstwa odsłonięta na wykopie.

Część wschodnia szyi bramnej przylegała prawdopodobnie do bramy zamkowej (wieży bramnej?). Szerokość części wschodniej wynosi 3,40 m a odsłonięta długość 0,80-2,05 m. Wypełnisko eksplorowano jedynie przy murze poprzecznym i południowym w celu odsłonięcia posadowienia muru ceglanego. Jak już wspomniano wyżej, ławę odsłonięto jedynie do głębokości 115,75 m n.p.m.. Wypełnisko stanowił sypki żółtoszary, przemieszany piasek, bez zawartości kulturowej. W górnych partiach wypełniska przebiegały instalacje. Brak zawartości kulturowej i jednorodne zasypisko, bez przewarstwień, mogą świadczyć o tym, że przestrzeń między murami szyi bramnej w tej części założenia była odsłonięta, a komunikacja odbywała się z wykorzystaniem jakiegoś pomostu, bądź drewnianej podłogi.

miejsce: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

Mur poprzeczny we wschodniej części założenia, łączący mur północny z południowym, ujęcie od N

W poprzecznym murze, od strony wschodniej widoczny jest pozostawiony poziom cegieł (117,0 n.p.m.) tworzący stopień o szerokości na długość jednej cegły. Stopień mógł stanowić podparcie drewnianego pomostu prowadzącego do bramy zamkowej. Przejście łączące dwie części szyi bramnej miało szerokość 2,10-2,20 m. Mimo zniszczenia cegieł można zaobserwować fragment muru, który mógł pełnić rolę węgara do osadzenia drzwi dzielących dwie części szyi bramnej.

Zewnętrzny, północny mur budowli ma 1,40 – 1,60 m szerokości. Zewnętrzne, północne lico muru zachowane bez większych ubytków. Od wewnątrz liczne ubytki kolejnych warstw szczególnie w obrębie części zachodniej, przyległej do baszty. Wschodnia część muru uszkodzona przez wkop pod instalacje.

Zewnętrzny, południowy mur szyi bramnej ma 1,10 – 2,40 m szerokości. Największą szerokość

miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

osiąga przy połączeniu z murem poprzecznym, dzielącym założenie na dwie części. Zewnętrzne lico muru bez uszkodzeń. Największe uszkodzenia lica muru zaobserwowano w obrębie części zachodniej szyi bramnej, gdzie uszkodzone zostało przez głęboki wkop pod instalacje.

Zniszczenia ściany północnej muru południowego i muru poprzecznego przez wspólnie wykonaną instalację

PODSUMOWANIE WYNIKÓW BADAŃ

Wykonane archeologiczne badania sondażowo rozpoznawcze wykonane zostały w zachodniej stronie XIV wiecznego zamku w Pisz. Wykop nr. VIII usytuowany został na przedłużeniu zidentyfikowanej w badaniach archeologicznych w 2003r. założenia bramy zamku i szyi bramnej zamku. W trakcie badań odsłonięto relikty szyi bramy zamku zakończone zachowanym fragmentem muru baszty. Strop zachowanych murów znajduje się na głębokości od 0,30 do 1,00 m poniżej istniejącego poziomu gruntu. Eksplorację zalegających nawarstwień, zgodnie z przyjętym programem badań, wykonano do głębokości umożliwiającej ukazanie przebiegu zachowanych murów, osiągając głębokość ok. 116, 80 m n.p.m.. Przy północnej ścianie muru południowego szyi bramy wykonano wykop sondażowy doprowadzając go do warstwy calcowej nawodnionego piachu

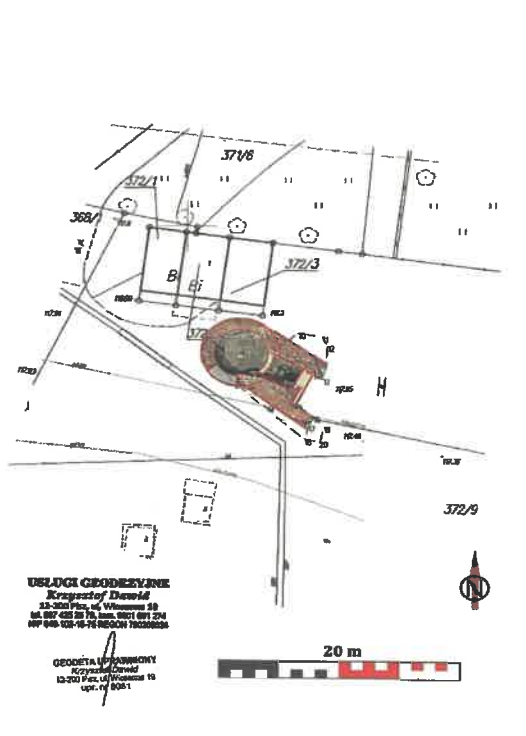
miejsowość: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

na głębokości o rzędnej 115,27 m n.p.m.

Do głębokości zakończenia eksploracji wykopu, stwierdzono zaleganie przemieszanych warstw zasypiskowych. Najwcześniej z odkrytych nawarstwień datowane są warstwy przemieszanych szarego i żółtego piachu, które ze względu na występujący w nich materiał datować można na początek XVI wieku i wiek XVII. Widoczne powyżej warstwy zasypiskowe datować należy na wiek XIX-XX. Stwierdzono bardzo silne przemieszanie występowania materiału zabytkowego w obrębie zadokumentowanych nawarstwień.

Strop murów nie jest zachowany, zniszczony został prawdopodobnie w trakcie ich rozbiórki. Uszkodzenia murów dokonane zostały w późniejszym okresie w trakcie prowadzonych licznych prac ziemnych w obszarze ich posadowienia. Odkryte relikty murów, poza uszkodzeniami mechanicznymi są w dobrym stanie zachowania. W obrębie wykopu nie stwierdzono podsiąkania wody powodującej zawilgocenie murów.

Rekonstrukcja założenia przebiegu szyi bramy zakończonej basztą na podstawie odkrytych reliktyw, wykonana na planie geodezyjnym

miejsce: PISZ, gm. loco, powiat: piski woj.: warmińsko-mazurskie
stanowisko: AZP 27-74, IV/4 zamek,
inwestor: Gmina Pisz, ul. Gustawa Gizewiusza 5, 12-200 Pisz
kierownik badań: mgr Izabela Mellin-Wyczółkowska, przy udziale Mariusz Wyczółkowski
Mazurska Pracownia Archeologiczna „Rudka”

ZALECENIA KONSERWATORSKIE

W trakcie przeprowadzonych badań archeologicznych odkryto tylko fragment założenia konstrukcji systemu obronnego zamku, położonych na zachód od bramy zamkowej, stanowiący bardzo wartościowy przyczynek do prowadzenia dalszych badań naukowych na terenie zamku.

Niezbędne jest poszerzenie zakresu badań o wyeksplorowanie warstw do posadowienia stopy fundamentowej zachowanych reliktyw szyi bramy i baszty, wewnątrz założenia i po zewnętrznej stronie. Jest to konieczne szczególnie w przypadku realizacji projektu adaptacji założenia do rekonstrukcji i pozostawienia go w formie odkrytej. Istotne wydaje się także odsłonięcie całości założenia z fragmentem bramy i początkiem szyi bramy, odkrytych w badaniach Jerzego Guli w 2003 roku.

Obecne zagospodarowanie terenu położenia zamku, szczególnie istniejące garaże mocno zakłócają historyczny charakter miejsca.

Wszelkie prace ziemne wykonywane na terenie lokalizacji ruin zamku powinny być prowadzone z wyprzedzającymi badaniami archeologicznymi bądź pod stałym nadzorem archeologicznym.

W związku z tym, wszelkie decyzje dotyczące prac na terenie objętym ustawową formą ochrony zależą od decyzji Warmińsko-Mazurskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w Olsztynie, Delegatura w Ełku.